

TUU-11-033

2527000

2528000

2529000

7214000

7213000

7212000

7211000

7210000

7214000

7213000

7212000

7211000

7210000

ARVOKKAAT TUULI- JA RANTAKERROSTUMAT

- Tuura -alue
- Natura 2000 -alue

0 500 m

Karttatuloste © Geologian tutkimuskeskus
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos, lupa nro 7/MML/10
 Suojelutueet © Suomen Ympäristökeskus

Kuninper

2527000

2528000

2529000

HUILUNNOKKA

Hailuoto

Tietokantatunnus: TUU-11-032

Arvoluokka: 3

Muodostuma: Rantakerrostuma

Pinta-ala: 14,5 ha

Korkeus: 1,5 m mpy.

Karttalehti: 2442 09

Alueen suhteellinen korkeus: 1,5 m

Muodon suhteellinen korkeus: 1 m

Sijainti: Huilunnokka sijaitsee Hailuodon länsirannalla, noin viisi kilometriä Hailuodon kirkolta länteen.

Geologia

Huilunnokka on Hailuodon länsirannalla sijaitseva matala rantamuodostuma. Se koostuu laajasta aallokon huuhtomasta kulutustasanteesta, jonka pinnalla on paikoin ohuita hiekkakerrostumia. Muodostuma-alue kohoaa keskivedenpinnasta arviolta vain noin 1,0-1,5 metriä. Rantamuodostuma on syntynyt ja kehittynyt viimeisen 150-200 vuoden aikana muodostuma-alueen matalan moreenimaaston paljastuessa maankohoamisen seurauksena Perämerestä. Aallokko huuhtoi ja tasoitti alueen moreenikohoumia, lajitteli irrottamaansa hietaista ja hiekkaista ainesta sekä kerrosti sen ohueksi kerrokseksi matalien kohoumien lähiympäristöön. Aallokon huuhtomista moreenikohoumista jäi jäljelle vain hajanaista huuhtoutumiskivikkoa ja hieman soraa. Sama näkyy myös Matikanniemen ja Huilunnokan välisellä alueella nykyisen vesirajan edustan matalavetisessä rantavyöhykkeessä, jossa on runsaasti merenpinnan yläpuolelle ulottuvia lohkarkeitä ja kiviä. Sekä eteläisimmän että pohjoisimman niemen nokassa on matalia pienehköjä hiekka-alueita, joilla voi olla paikoin myös ohut kerros tuulen kuljettamaa peittohiekkää. Rannan "ruokovalleista" päätellen muodostuma on niin matala, että laaja alue rannasta peittyy korkean veden aikana veden alle.

Biologia

Huilunnokka koostuu enimmäkseen tasaisista, nummimaisista lähes puuttomista deflaatiokankaista. Hiekka-alueet ovat lähinnä karkeapintaisia, mutta paikoin on myös hienompaa hiekkää. Hiekkakenttään on uponneena myös joitakin isompia kiviä. Hiekkakenttää laikuttavat variksenmarjakasvustot ja niiden väleissä kasvaa runsaasti pohjapunanataa, tinajäkälää, kulosammalta ja vähemmän muita kasveja kuten ahosuolaheinää, keltamaksaruohoa, merivihvilää, pietaryrttiä, suola-arhoa, syysmaitiaista ja vain paikoin mm. nyylähaarikkoa, punasolmukkaa ja suolasolmukkaa. Kenttää juovittaa myös muutama harvakasvuinen rantaveh্নäjuotti. Kentän läpi kulkee joitakin ajouria.

Eteläisemmän niemen nokassa on matala hiekkainen selänne. Muuten alempi ranta ja vesiranta ovat aika kivisiä. Hiekkainen matala selänne on vain 20 m pitkä ja 5 m leveä ja vaihettuu sen takana tasaiseksi hiekkakentäksi. Selännettä vallitsee rantaveh্নä ja sen seassa kasvaa runsaasi suola-arhoa. Hiekkakentällä edellisten seuraan liittyy runsaina myös metsälauha, pohjanpunanata, pietaryrtti ja pohjakerrosta sitoo lähinnä kulosammal. Kauempana rannasta on runsaasti variksenmarjalaikkuja. Samankaltaista kasvillisuutta on myös pohjoisemman niemen kärjessä ja muilla hiekkaisilla rantakaistaleilla. Alueen rantametsät ovat erirakenteisia männiköitä, joiden aluskasvillisuutta laikuttavat puolukkavarvikot ja poronjäkäliköt.

Maisema ja muut arvot

Alueen mataluudesta johtuen muodostuma hahmottuu vain avomereltä. Samasta syystä muodostumalta avautuu maisema vain avomerelle ja kivikkoiselle rantavyöhykkeelle. Niemennokat ja muodostuman maanpuoleinen metsä peittävät maiseman muihin suuntiin. Sisäisen maiseman ainoa merkittävä elementti on tasaisuus, johon kasvillisuus ja kuivalla maalla sekä matalassa vedessä oleva huuhtoutumiskivikko luovat hieman vaihtelua. Muodostuma kuuluu Hailuodon pohjoisrannan Natura-alueeseen (FI1100201) sekä Hailuodon valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen (MAO110117).

Kirjallisuus: